

Қандай қилиб бир дирҳам минг дирҳамдан ўзиб кетади?!

**ҚАНДАЙ ҚИЛИБ БИР ДИРҲАМ МИНГ
ДИРҲАМДАН ЎЗИБ КЕТАДИ?!**

00:18 / 08.12.2022 1541

Бир киши Хотам Тоийдан сўради:

«Ўзингдан ҳам сахиyroқ инсонни кўрганмисан?

Хотам деди:

- Ҳа! Той қабиласидаги бир йигит мени саховатда мағлуб қилган эди. Бир куни унинг уйида мәҳмон бўлдим. Унинг ўнта қўйи бор экан. Биттасини сўйиб менга бир аъзосини пишириб келди. Қўйнинг ўша гўшти менга жуда хуш ёқди. Мен гўштни мақтадим. Йигит ташқарига чиқиб қўйларини бирмабир сўйиб ўша мен мақтаган жойини пишириб келаверибди. Мен бундан бехабар эдим. Ташқарига чиқсам жуда кўп қон тўкилган. Мен сўрадим:

- Нега бундай қилдинг?

Йигит деди:

- Сенга ёқсан нарса менда бўлса, қандай баҳиллик қилишим мумкин?! Бу биз араблар учун айб ва иснод!

Мен у йигитнинг сўйган ўнта қўйи бадалига уч юзта қизил туя бердим.

Ҳалиги киши Хотамдан сўради:

- Демак, сен ундан сахийроқсан!

Хотам деди:

- Йўқ! У мендан сахийроқ. Чунки у бор молини берди. Мен эса молимдан озгинасини бердим!».

Бундан ҳам ажойиб ҳикояни Андалус фақиҳи ибн Ҳазм роҳимаҳуллоҳ ўзининг «Ал-муҳалло» китобида Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилиб келтиради:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам дедилар:

«Бир дирҳам минг дирҳамдан ўзиб кетди».

Саҳобалар сўрашди:

- Қандай қилиб бир дирҳам минг дирҳамдан ўзиб кетади?!

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам дедилар:

- Бир кишининг икки дирҳами бор эди. Уларнинг бирини садақа қилди. Бошқа бир киши эса кўп молига назар солиб ундан юз минг дирҳам олиб садақа қилди!

Яъни, икки дирҳам соҳиби молининг ярмини садақа қилди. Аммо юз минг садақа қилган кишининг беҳисоб моли бор эди. Шундан озгинасини садақа қилди.

Бу дегани, бойлар садақа қилмасин дегани эмас. Балки, фақирлар берадиган садақасини оз деб ўйламасин деганидир.

Бир бурда нонингиз бор эди. Бошқа нарсангиз йўқ эди. Оч қўшнингизга унинг ярмини бердингиз. Демак, сиз унга яrim бойлигингизни бердингиз.

«Қийинчилик қүшини»ни жиҳозлаб бергани учун Усмон розияллоҳу анхуга Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Бундан кейин Усмонга қилмиши зарар бермайды!», деган нишонни тақиб қўйдилар.

Бойларга ана шу етади!

Абдулқодир Полвонов